

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Постанови про вжиття заходів щодо недопущення зменшення повноважень обласних рад у сфері надання дозволів на надрокористування (реєстр. № 5137 від 19 вересня 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя на засіданні 8 лютого 2017 року (протокол № 55) розглянув на відповідність Конституції України проект Постанови про вжиття заходів щодо недопущення зменшення повноважень обласних рад у сфері надання дозволів на надрокористування (далі – проект Постанови) (реєстр. № 5137 від 19 вересня 2015 року), поданий народними депутатами України Деркачем А.Л., Артеменком А.В. та Дубілем В.А.

Згідно з пояснювальною запискою проект Постанови розроблено з метою недопущення звуження повноважень обласних рад у сфері надання дозволів на користування надрами.

Для досягнення мети авторами проекту Постанови пропонується рекомендувати Кабінету Міністрів України призупинити дію Постанови Кабінету Міністрів України від 06 квітня 2016 року № 277 щодо внесення змін до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615, якими визначено, зокрема, що видача дозволу на користування надрами може бути здійснена Державною службою геології та надр України без наявності погодження відповідної обласної ради у разі ненадання його останньою протягом терміну (90 календарних днів), встановленого для видачі дозволу, відповідно вимог Закону України «Про місцеве самоврядування».

Вирішуючи питання про відповідність проекту Постанови положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Основному Законі України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і

повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

В Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування, що є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України (стаття 7, частина перша статті 140 Основного Закону України).

Відповідно до частини першої статті 143 Конституції України територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування вирішують, крім передбачених в Основному Законі України, й інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

За правовою позицією Конституційного Суду України предметами відання місцевого самоврядування є не будь-які питання суспільного життя, а питання саме місцевого значення. Перелік таких питань визначено у Конституції України та Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (абзац другий пункту 4 мотивувальної частини Рішення від 26 березня 2002 року № 6-рп/2002).

При цьому, Конституційний Суд України вважає, що системний аналіз положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (частини першої статті 10, статей 16, 17, 18, 25, 26 та інших) свідчить, що органи місцевого самоврядування при вирішенні питань місцевого значення, віднесених Конституцією України та законами України до їхньої компетенції, є суб'єктами владних повноважень, які виконують владні управлінські функції, зокрема нормотворчу, координаційну, дозвільну, реєстраційну, розпорядчу (абзац третій підпункту 3.2 пункту 3 Рішення від 1 квітня 2010 року № 10-рп/2010).

Конституцією України (частина перша статті 13, частина четверта статті 140) визначено, що права власника на природні ресурси від імені Українського народу здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.

Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади, який у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, а також указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, і в межах своєї компетенції видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання (частина перша, третя статті 113, частина перша статті 117 Основного Закону України).

Водночас, за правовою позицією Конституційного Суду України Кабінет Міністрів України, керуючись у своїй діяльності законами при врегулюванні у своїх актах відповідних питань, не може змінювати, доповнювати чи розширювати зміст цих законів (абзац третій підпункту 3.2 пункту 3

мотивувальної частини Рішення від 28 жовтня 2009 року № 28-рп/2009, абзац перший підпункту 3.3 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 17 лютого 2010 року № 6-рп/2010).

Конституційний Суд України також вважає, що попереднє погодження слід розглядати як один із засобів реалізації повноважень відповідним органом державної влади (посадовою особою) (абзац другий підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 24 грудня 2009 року № 36-рп/2009).

Керуючись частиною другою статті 85 Основного Закону України, Верховна Рада України здійснює повноваження, які відповідно до Конституції України віднесені до її відання.

Статтею 91 Основного Закону України передбачено, що Верховна Рада України приймає закони, постанови та інші акти.

У Регламенті Верховної Ради України (частина друга статті 138) визначено, що постанови Верховної Ради приймаються з конкретних питань з метою здійснення її установчої, організаційної, контрольної та інших функцій.

З огляду на зазначене, законодавча пропозиція ґрунтується на наведеній конституційно-правовій основі.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Постанови про вжиття заходів щодо недопущення зменшення повноважень обласних рад у сфері надання дозволів на надрокористування (реєстр. № 5137 від 19 вересня 2015 року), поданий народними депутатами України Деркачем А.Л., Артеменком А.В. та Дубілем В.А., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ